

prima instanță: I. Rusu

dosarul nr. 2r-130/16

instanța de apel: T. Duca, E. Grumeza, S. Procopciuc

DECIZIE

24 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către avocatul Covdii Anatol, în interesele lui Bindeac Daniela, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bindeac Aliona, în interesele minorelor Bindeac Doina și Bindeac Daniela, împotriva lui Bindeac Tatiana, Bindeac Liubovi, Bindeac Leonid, Bindeac Ilie cu privire la partajarea averii succesoriale și la cererea reconvențională a lui Bindeac Tatiana, Bindeac Liubovi, Bindeac Leonid, Bindeac Ilie împotriva lui Bindeac Doina și Bindeac Daniela cu privire la partajarea averii succesoriale și încasarea cheltuielilor de înmormîntare, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2015, prin care a fost restituit apelul declarat de Bindeac Aliona, în interesele lui Bindeac Doina, și Bindeac Daniela

c o n s t a t ă

La 25 februarie 2011 Bindeac Aliona a depus cerere de chemare în judecată în interesele minorelor Bindeac Doina și Bindeac Daniela împotriva lui Bindeac Marcel cu privire la partajarea averii.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, s-a aflat în relații de căsătorie cu Bindeac Marcel din anul 1993, iar din căsătoria lor rezultă doi copii: Bindeac Doina, născută în 1994, și Bindeac Daniela, născută în 1997, care la data înaintării acțiunii erau minore și se aflau la educația și întreținerea lui Bindeac Aliona.

Prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 22 februarie 2005, a fost desfăcută căsătoria dintre părți.

În timpul căsătoriei au construit o casă de locuit în s. Ochiul Alb r-l Drochia, care a fost partajată între soți prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 15 martie 2005 în cote-părți egale. Însă, susține reclamanta că, prin hotărîrea în cauză nu a fost partajată și cota-parte ce le revenea copiilor - Bindeac Doina și Bindeac Daniela.

Cere Bindeac Aliona partajarea în natură lui Bindeac Doina și Bindeac Daniela a 1/2 cotă-parte din averea ce aparține lui Bindeac Marcel din s. Ochiul Alb r-l Drochia.

În legătură cu faptul că pîrîtul Bindeac Marcel a decedat la 11 mai 2013, Bindeac Aliona a depus o cerere de modificare a acțiunii împotriva lui Bindeac

Tatiana, Bindeac Ilie, Bindeac Leonid, Bindeac Liubovi cu privire la partajarea averii succesoriale.

În motivarea acțiunii a indicat că, după decesul lui Bindeac Marcel din 11 mai 2013, a fost deschisă succesiunea asupra averii lui – $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa de locuit și terenul aferent din s. Ochiul Alb r-l Drochia. Fiicele defunctului - Bindeac Doina și Bindeac Daniela fiind moștenitori legali de clasa I, dețin de iure câte $\frac{1}{6}$ cotă-parte din averea acestuia, iar în total $\frac{2}{6}$ cotă-parte.

Conform evaluării Camerei și Comerț și Industrie Bălți din 31 ianuarie 2012, în ultimii 3 ani Bindeac Marcel și noua lui soție Bindeac Tatiana au investit mijloace bănești în cota-parte ce le revenea din casa de locuit din s. Ochiul Alb r-l Drochia, efectuând lucrări de reparație și renovare în sumă totală de 112431 lei.

Consideră că lui Bindeac Doina și Bindeac Daniela le revine $\frac{1}{2}$ cotă-parte din suma dată, or suma de 56215 lei urmează a fi partajată, iar $\frac{2}{6}$ cotă-parte din suma aceasta constituie în final 18738 lei.

Cere partajarea patrimoniului succesoral în cote-părți ideale, cu atribuirea lui Bindeac Doina și Bindeac Daniela în mod solidar a $\frac{2}{6}$ cotă-parte din $\frac{1}{4}$ cotă-parte a casei de locuit și terenului aferent din s. Ochiul Alb r-l Drochia; încasarea de la pîrîți în beneficiul lui Bindeac Doina și Bindeac Daniela a sumei de 18738 lei, ce constituie $\frac{2}{6}$ din $\frac{1}{4}$ cotă-parte a costului lucrărilor de finisare efectuate de Bindeac Marcel în partea lui de imobil; încasarea cheltuielilor de judecată.

La 04 iulie 2014 Bindeac Tatiana, Bindeac Liubovi, Bindeac Leonid, Bindeac Ilie (în interesele căruia a acționat Bindeac Tatiana) au depus acțiune reconvențională împotriva lui Bindeac Doina și Bindeac Daniela cu privire la partajarea averii succesoriale și încasarea cheltuielilor de înmormîntare.

În motivarea acțiunii au indicat că, după decesul subit a lui Bindeac Marcel din 11 mai 2013, a fost deschisă succesiunea asupra averii lui și anume asupra: $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa de locuit și alte acareturi, terenul aferent cu suprafața de 330 mp din s. Ochiul Alb r-l Drochia; lotul aferent din extravilanul localității cu suprafața de 0,15 ha.

Succesori legali de clasa I asupra averii defunctului sunt: soția - Bindeac Tatiana, fiul minor – Bindeac Ilie, părinții – Bindeac Liubovi și Leonid, fiicele din prima căsătorie - Bindeac Doina și Daniela. Respectiv, tuturor acestora le revine câte $\frac{1}{6}$ cotă-parte din averea succesorală.

După desfacerea căsătoriei și partajarea averii din anul 2005 cu prima soție, Bindeac Marcel împreună cu noua lui soție - Bindeac Tatiana au efectuat lucrări de reparație și reconstrucție la casa de locuit din s. Ochiul Alb r-l Drochia în sumă totală de 112431 lei. În circumstanțele date, Bindeac Tatiana susține că urmează să-i fie recunoscut dreptul de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte din costul lucrărilor date în sumă de 56215, 5 lei și, deci, să fie majorată cota-parte succesorală ce le revine ca rezultat al partajării averii defunctului.

Avînd în vedere că valoarea imobilului ce aparținea defunctului (fără lucrările de reparație) constituie 60904,5 lei, iar suma lucrărilor de reparație ce aparținea decedatului este de 56215,5 lei, rezultă că reclamantii dețin $\frac{4}{6}$ cotă-parte din averea rămasă după decesul lui Bindeac Marcel în valoare totală de 134429,5 lei, iar pîrîtelor le revine $\frac{2}{6}$ cotă-parte din averea rămasă după decesul lui Bindeac

Marcel în valoare totală de 39043 lei, ceea ce constituie un coraport de 77,47% și, respectiv, de 22,53 %. Or, partajarea averii lui Bindeac Marcel urmează a fi efectuată în coraport cu procentul enunțat.

În aceeași măsură urmează a fi partajat și terenul din extravilanul localității cu suprafața de 0,15 ha.

Deoarece Bindeac Doina și Daniela pretind la partajarea averii defunctului, acestea urmează să suporte și cheltuielile pentru funeraliile lui Bindeac Marcel, precum și pentru datoria pe care a avut-o ultimul la casa de economii din localitate în sumă de 5500 lei.

Cer reclamanții recunoașterea dreptului de proprietate a lui Bideac Tatiana asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte din costul lucrărilor și construcțiilor noi în valoare de 56215,5 lei; recunoașterea reclamanților ca moștenitori asupra $\frac{4}{6}$ cotă-parte din averea defunctului Bindeac Marcel, cu atribuirea în beneficiul lor a 77,47% din averea succesorală asupra casei de locuit și terenului aferent din s. Ochiul Alb r-l Drochia, terenului din extravilanul localității cu suprafața de 0,15 ha; încasarea de la pârte în mod solidar a cheltuielilor pentru funeraliile lui Bindeac Marcel și anume $\frac{2}{6}$ din suma de 6200 ruble rusești, 4283 ruble rusești, 5000 ruble rusești, 1000 Euro, 12630 lei, 2849 lei, 3113 lei, 2853 lei, 3403 lei; încasarea în mod solidar de la pârte a datoriei restituite în locul lui Bindeac Marcel după decesul lui în mărime de 1833,6 lei; încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Drochia din 15 iunie 2015, a fost admisă parțial acțiunea inițială, fiind atribuit lui Bindeac Doina și Daniela $\frac{2}{6}$ părți ideale în valoare de 4968,33 lei din casa de locuit și construcții auxiliare și $\frac{2}{6}$ părți ideale din terenul aferent în valoare de 282,83 lei din averea succesorală rămasă după decesul defunctului Bindeac Marcel exprimată în $\frac{1}{2}$ parte din $\frac{1}{2}$ a bunului imobil cu numărul cadastral 3626119089 în valoare totală de 29810 lei. A fost admisă parțial acțiunea reconvențională, fiindu-le atribuit lui Bindeac Tatiana, Bindeac Liubovi, Bindeac Leonid, Bindeac Ilie $\frac{4}{6}$ părți ideale în valoare de 9936,66 lei din casa de locuit și construcții auxiliare și $\frac{4}{6}$ din terenul aferent casei în valoare de 1131,33 lei din averea defunctului Bindeac Marcel exprimată în $\frac{1}{2}$ parte din $\frac{1}{2}$ a bunului imobil cu numărul cadastral 3626119089 în valoare totală de 29810 lei. A fost încasat în mod solidar de la Bindeac Daniela, reprezentată legal de Bindeac Aliona, și Bindeac Doina în beneficiul lui Bindeac Tatiana, Bindeac Liubovi, Bindeac Leonid, Bindeac Ilie cheltuielile pentru înmormîntarea lui Bindeac Marcel în sumă de 21686 ruble rusești sau echivalentul lor în valută națională la data executării hotărîrii judecătorești și 1894 lei. În rest, acțiunile au fost respinse.

La data de 13 iulie 2015 Bindeac Aliona, în interesele lui Bindeac Daniela, și Bindeac Doina au depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2015, a fost respinsă cererea lui Bindeac Aliona cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și acordat apelantelor termen pînă la 24 noiembrie 2015 pentru a înlătura neajunsurile și de a anexa dovada de plată a taxei de stat în mărime de 488 lei și pentru prezentarea probelor privind apartenența semnăturilor aplicate pe cererea de apel. Totodată, a fost explicat că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile pînă la data stabilită, cererea

de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin cancelaria Curții de Apel Bălți a parvenit la 10 noiembrie 2015 chitanța de plată a taxei de stat pentru depunerea apelului în sumă de 488 lei (f.d. 185, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2015, a fost restituită cererea de apel depusă de Bindeac Aliona, în interesele lui Bindeac Doina, și Bindeac Daniela, cu restituirea lor a apelului declarat cu înscrisurile anexate.

La 22 decembrie 2015 avocatul Covdii Anatol a declarat recurs în interesele lui Bindeac Daniela împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2015, prin care a cerut admiterea recursului, casarea încheierii judecătorești și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, cerințele încheierii Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2015 au fost executate de către apelanți, fiind prezentată în termenul stabilit dovada de plată a taxei de stat. Cu toate acestea însă, instanța a ajuns la concluzia că există dubii în privința apartenenței semnăturilor lui Aliona și Doina Bindeac de pe cererea de apel. Or, concluzia dată este una eronată, în cazul în care o astfel de cerere putea fi depusă și semnată doar de persoanele interesate, în cazul dat Aliona și Doina Bindeac. Respectiv, în caz de respingere a recursului declarat, implicit va duce la omiterea de către persoanele reprezentate a termenului de declarare a apelului. Ba mai mult, apelantele deși se aflau peste hotarele țării, au prezentat dovada, prin aviz telegrafic, că anume ele au depus cererea de apel.

Daniela Bindeac abia la 01 iulie 2015 a atins vârsta majoratului, respectiv la data pronunțării hotărârii aceasta era minoră. În circumstanțele date, abia la moment aceasta poate să-și apere interesele personal sau prin avocat.

Încheierile instanței de apel din 27 octombrie 2015 și din 24 noiembrie 2015 au fost expediate greșit în adresa apelantelor din s. Ochiul Alb r-l Drochia, în cazul în care Aliona Bindeac și Doina Bindeac se aflau în Federația Rusă, iar Bindeac Daniela își face studiile în mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă faptul că copia încheierii din 24 noiembrie 2015 a fost recepționată de Aliona, Doina și Daniela Bindeac la 07 decembrie 2015 (f.d. 195-196).

Or, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus cerere de recurs la 22 decembrie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În speță se constată că, la 13 iulie 2015 în cancelaria Judecătoriei Drochia a fost înregistrată cererea de apel depusă de Bindeac Aliona, în interesele fiicei Bindeac Daniela, și Bindeac Doina împotriva hotărârii din 15 iunie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2015, a fost respinsă cererea lui Bindeac Aliona cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și acordat acesteia termen pînă la 24 noiembrie 2015 pentru a înlătura neajunsurile și anume de a anexa dovada de plată a taxei de stat în mărime de 488 lei și pentru prezentarea probelor privind apartenența semnăturilor aplicate pe cererea de apel. Totodată, a fost explicat că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile pînă la data stabilită, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2015, a fost restituită cererea de apel depusă de Bindeac Aliona, în interesele fiicei Bindeac Daniela, și Bindeac Doina, pe motiv că acestea nu au lichidat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2015 și nu au prezentat probe privind apartenența semnăturilor aplicate pe cererea de apel.

Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind eronate și premature concluziile instanței de apel expuse în încheierea din 24 noiembrie 2015 din următoarele considerente.

Astfel, în conformitate cu art. 368 al. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit înscrisurilor de la f.d. 164-170, f.d. 174-183, vol. II rezultă că apelantele Bindeac Aliona, care a acționat în interesele fiicei Bindeac Daniela, și Bindeac Doina nu au fost înștiințate legal pentru ședințele din 27 octombrie 2015 și din 24 noiembrie 2015, or la materialele cauzei lipsind dovada de recepționare a înștiințărilor, din care cauză acestea au fost în imposibilitate de a prezenta în termenul stabilit probe privind apartenența semnăturilor lor aplicate pe cererea de apel.

Ba mai mult, apelantele au prezentat o confirmare de semnare a cererii de apel din 13 iulie 2015 (f.d. 197 vol. II), căreia însă nu i-a fost dată vreo apreciere, în situația în care aceasta a fost înregistrată în cancelaria Curții de Apel Bălți după adoptarea încheierii contestate.

Mai urmează de reținut că, art. 369 CPC prevede exhaustiv temeiurile de restituire a cererii de apel. Astfel, deși instanța a ajuns la concluzia că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu era în drept să declare apel (temei de restituire a apelului prevăzut de lit. d) al. (1) art. 369 CPC), cu toate acestea însă Curtea de Apel Bălți a dispus restituirea cererii în conformitate cu lit. a) al. (1) art. 369 CPC, din cauza că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 27 octombrie 2015.

Colegiul constată și faptul că, expunerile din partea motivată a deciziei nu coincid cu concluziile ei, astfel nu există o consecutivitate între acestea, în cazul în care Curtea de Apel Bălți în motivarea deciziei a considerat că apelul a fost depus de către o persoană împuternicită (p. 18 de la f.d. 190, vol. II), iar în dispozitivul încheierii din 24 noiembrie 2015 a dispus restituirea cererii de apel pe motiv de neprezentare a probelor ce ar confirma apartenența semnăturilor aplicate pe cererea de apel.

Distinct de cele enunțate, avînd în vedere că au fost încălcate normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel din 24 noiembrie 2015 și a restitui pricina spre judecare la Curtea de Apel Bălți la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către avocatul Covdii Anatol, în interesele lui Bindeac Daniela.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bindeac Aliona, în interesele minorelor Bindeac Doina și Bindeac Daniela, împotriva lui Bindeac Tatiana, Bindeac Liubovi, Bindeac Leonid, Bindeac Ilie cu privire la partajarea averii succesoriale și la cererea reconvențională a lui Bindeac Tatiana, Bindeac Liubovi, Bindeac Leonid, Bindeac Ilie împotriva lui Bindeac Doina și Bindeac Daniela cu privire la partajarea averii succesoriale și încasarea cheltuielilor de înmormîntare, cu restituirea pricinii spre judecarea la Curtea de Apel Bălți la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat